

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 8/2020

Torstai 5.11.2020 klo 8.01—9.54

Koronavirustilanteesta johtuen järjestämme kokouksen etäkokouksena, linkki kokoukseen liittymiseen on lähetetty kokouksen kalenterikutsussa.

Johtokunta Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta
Kansanedustaja Hilka Kemppi
Kansanedustaja Emma Kari, liittyi keskusteluun kohdassa 5
Kansanedustaja Pia Lohikoski
Kansanedustaja Mikko Ollikainen, poistui keskustelusta kohdassa 10
Kansanedustaja Sari Sarkomaa, poistui keskustelusta kohdassa 10
Apulaisrehtori Kari Salminen
Toimitusjohtaja Teemu Hassinen
Koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö Mikko Heinikoski
Asiantuntija, koulutus ja osaaminen, Riina Nousiainen
Koulutusjohtaja Heljä Misukka, poistui keskustelusta kohdassa 10
Professori Markku Jahnukainen
Johtaja Terhi Päivärinta
Sosiaalipoliittinen asiantuntija Iiris Hynönen
Koulutuspolitiikan asiantuntija Jani Kykkänen
Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen
Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa

Sihteeri Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

Pysyvät asiantuntijat Johtaja Jorma Kauppinen, läsnä kohdissa 1-5 sekä 9-14
Johtaja Mikael Mantila
Johtaja Anni Miettunen, läsnä kohdissa 1-5 sekä 9-14
Johtaja Samu Seitsalo, läsnä kohdissa 1-5 sekä 9-14
Johtaja Raakel Tiihonen, läsnä kohdissa 1-5 sekä 9-14
Johtaja Kurt Torsell

Asiantuntija Johtaja Matti Lahtinen, läsnä kohdissa 1-8

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Esityksen mukaan.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

Johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Valtioneuvosto päätti yleisistunnessaan 27.9.2019 asettaa [Opetushallituksen johtokunnan](#) toimikaudeksi 3.10.2019–30.9.2023. Suomen Lukiolaisten Liitto ry on esittänyt nykyisin projektipäällikkönä toimivan Toni Ahvan tilalle edustajakseen Opetushallituksen johtokuntaan sosiaalipoliittista asiantuntijaa Iiris Hynöstä 1.10.2020 alkaen. Valtioneuvosto on myöntänyt eron Toni Ahvalle Opetushallituksen johtokunnan jäsenen tehtävästä aikavälillä 8.10.2020–30.9.2022 ja Opetushallituksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä aikavälillä 1.10.2022–30.9.2023 ja nimennyt Iiris Hynösen Opetushallituksen johtokunnan jäseneksi aikavälille 8.10.2020–30.9.2022 ja Opetushallituksen johtokunnan varajäseneksi aikavälille 1.10.2022–30.9.2023 ([liite 1](#)).

Esitys: Johtokunta toteaa muutetun kokoonpanonsa, kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Esityksen mukaan. Johtokunta toivotti uuden jäsenen Iiris Hynösen tervetulleeksi.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy edellisen kokouksen (24.9.2020) pöytäkirjan (liite 2).

Päätös: Esityksen mukaan.

5. OPETUSHALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN PÄIVITYS

Opetushallituksesta annetun lain (564/2016) 5 §:n mukaan viraston organisaatiosta, johtamisesta, ratkaisuvallasta sekä muusta hallinnon ja toiminnan järjestämisestä määrätään pääjohtajan vahvistamassa työjärjestyksessä. Lain 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla työjärjestyksestä.

Opetushallituksen 17.12.2019 annettua työjärjestystä ehdotetaan muutettavaksi uuden organisoitumisen mukaiseksi. Muutoksia nykyiseen työjärjestykseen nähden ovat mm. Asiakkuudet ja Tieto päätoimintojen yhdistäminen yhdeksi päätoiminnoksi ja kolmen päätoimintoon kuuluvan yksikön yhdistäminen yhdeksi yksiköksi, kansainvälisten asioiden koordinaation vahvistaminen ja siirtäminen Vaikuttavuus ja kansainvälisten asioiden koordinaatio -päätoimintoon sekä Viestintä-yksikön sekä kokeilu- ja kehittämistoiminnon siirtäminen Kokonaisjohtaminen-päätoimintoon. Lisäksi eräiden yksiköiden nimiä on tarkistettu, otettu käyttöön uusia käsitteitä ja tehty työjärjestykseen eräitä teknisiä tarkistuksia. Muutosten tavoitteena on selkeyttää ja parantaa organisaation toimivuutta ja johtamista.

Uutta työjärjestystä käsiteltiin Opetushallituksen yhteistyötoimikunnassa 28.10.2020 johtokunnalle tämän esityksen liitteenä olevaa luonnosta sisällöltään vastaavan luonnoksen pohjalta (liite 3, muutetut kohdat nykyiseen työjärjestykseen merkitty punaisella). Yhteistyötoimikunnalla ei ollut huomautettavaa työjärjestysluonnokseen. Uusi työjärjestys tulee voimaan 1.1.2021.

Asiantuntija: Johtaja Matti Lahtinen

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun ja merkitsi kuulemisen suoritetuksi.

6. OPETUSHALLITUKSEN ASIAKUUDET JA TIETO -PÄÄTOIMINNON JOHTAJAN REKRYTOINTI

Opetushallituksesta annetun lain 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla viraston johtajien nimittämisestä.

Opetushallituksen Asiakkuudet ja tieto -päätoiminnon johtajan määräaikainen virka oli haettavana 3.—17.9.2020. Viran hakuilmoitus on liitteenä 4. Virkaa haki yhteensä 25 henkilöä, joista kutsuttiin haastatteluun viisi henkilöä ensimmäisessä vaiheessa (24.9.—2.10.2020) ja kaksi henkilöä toisessa vaiheessa (8.10.2020). Virka täytetään neljäksi vuodeksi.

Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen esitteli päätoiminnon johtajan valintaesityksen, jonka mukaan Asiakkuudet ja tieto -päätoiminnon johtajan virkaan nimitetään valtiotieteen maisteri, filosofian maisteri ja humanististen tieteiden kandidaatti Paula Merikko.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunnalla ei ollut valintaesitykseen huomauttamista ja johtokunta päätti merkitä kuulemisen suoritetuksi.

7. OPETUSHALLITUKSEN OPPIMINEN JA KANSAINVÄLISTYMISEN TUKI -PÄÄTOIMINNON JOHTAJAN REKRYTOINTI

Opetushallituksesta annetun lain 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla viraston johtajien nimittämisestä.

Opetushallituksen Oppiminen ja kansainväliset ohjelmat -päätoiminnon (kohdassa 5 esitetyn työjärjestysluonnoksen mukaan jatkossa Oppiminen ja kansainvälistymisen tuki) johtajan määräaikainen virka oli haettavana 3.—17.9.2020. Viran hakuilmoitus on liitteenä 5. Virkaa haki yhteensä 21 henkilöä, joista kutsuttiin haastatteluun viisi henkilöä (24.9.—2.10.2020). Virka täytetään neljäksi vuodeksi.

Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen esitteli päätoiminnon johtajan valintaesityksen, jonka mukaan Oppiminen ja kansainvälistymisen tuki -päätoiminnon johtajan virkaan nimitetään tradenomi (ylempi AMK) Anni Miettunen.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunnalla ei ollut valintaesitykseen huomauttamista ja johtokunta päätti merkitä kuulemisen suoritetuksi.

8. OPETUSHALLITUKSEN VAIKUTTAVUUS JA KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN KOORDINAATIO -PÄÄTOIMINNON JOHTAJAN REKRYTOINTI

Opetushallituksesta annetun lain 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla viraston johtajien nimittämisestä.

Opetushallituksen Vaikuttavuus ja kansainvälisten asioiden koordinaatio -päätoiminnon johtajan määräaikainen virka oli haettavana 3.—17.9.2020. Viran hakuilmoitus on liitteenä 6. Virkaa haki yhteensä 24 henkilöä, joista kutsuttiin haastatteluun kolme henkilöä (24.9.—2.10.2020). Virka täytetään neljäksi vuodeksi.

Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen esitteli päätoiminnon johtajan valintaesityksen, jonka mukaan Vaikuttavuus ja kansainvälisten asioiden koordinaatio -päätoiminnon johtajan virkaan nimitetään tradenomi (ylempi AMK) Samu Seitsalo.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunnalla ei ollut valintaesitykseen huomauttamista ja johtokunta päätti merkitä kuulemisen suoritetuksi.

9. AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN MUUTOKSET

Johtokunnan kuulemista varten johtokunnalle toimitettiin 21.10.2020 seuraavat ammatillisten tutkintojen perusteiden muutokset (liite 7):

- Lentokoneasennuksen perustutkinto (uudistettu)
- Rakennusalan perustutkinto (uudistettu)
- Sirkusalan perustutkinto (uudistettu)
- Talotekniikan perustutkinto (uudistettu)

Johtokunnan kommentit oli pyydetty 3.11.2020 mennessä. Johtokunnan jäseniltä ei saapunut kommentteja pyydettyyn määräaikaan mennessä, eikä myöskään kokouksessa.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

10. KIUSAAMISEN VASTAINEN TYÖ KOULUISSA JA OPPILAITOKSISSA -OPAS JA EMPATIAPAKKAUS

Opetushallitus on julkaissut oppaan koulujen ja oppilaitosten kiusaamisen vastaisen työn tueksi. Oppaassa pohditaan kiusaamista käsitteenä ja sen esiintyvyyden kehityssuuntia sekä avataan keskeistä lainsäädäntöä ja opetussuunnitelman perustemääräyksiä. Ennalta ehkäisevän työn lisäksi oppaassa kuvataan kiusaamiseen puuttumisen vaiheita prosessina, joka etenee varhaisesta tunnistamisesta pitkittyneiden tai vakavien kiusaamistapausten edellyttämään viranomaisyhteistyöhön. Verkossa tapahtuvaa kiusaamisesta on käsitelty oppaassa omana kokonaisuutenaan. Oppaan loppuun on koottu menettelyohjeita koulun eri ammattilaisten tehtävien sekä oppilaiden ja huoltajien oikeuksien ja velvollisuuksien näkökulmista. Lisäksi lopusta löytyy esimerkkejä sosiaalisen median palveluista ja digitaalisista peleistä kiusaamisen näkökulmasta. Kattavan oppaan lisäksi työn tueksi on laadittu valmis esittelymateriaali koulujen käyttöön sekä huoneentaulut oppilaille ja vanhemmille. Kaikki materiaalit ovat saatavilla myös ruotsinkielisinä.

Huoneentaulut toteutetaan myös yleisimpinä kieliversioina maahanmuuttotaustaisten oppilaiden ja huoltajien käyttöön. Koko aineisto on saatavilla: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kiusaamisen-vastainen-tyo-kouluissa-ja-oppilaitoksissa>.

Empatiapakkaus on valmisteltu Suomen lasten ja nuorten empatiataitojen hyväksi ja nettikiusaamisen kitkemiseksi. Tavoitteena on, että Empatiapakkaus tukee lapsia, nuoria, opettajia ja vanhempia. Empatiapakkauksen ovat organisoineet ja sisällön tuottaneet yhteistyössä Microsoft, Xbox, If, OAJ, Hill+Knowlton Strategies, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Get Jenny, Ence, Havu, Otavan oppimisen palvelut, Digiseikkailu, Santa Claus Finland ja Väestöliitto. Taustalla on huoli, mitä digitaalisilla alustoilla tapahtuu. Microsoft haluaa nyt luovuttaa omistajuuden puolueettomalle julkiselle toimijalle ja Opetushallitukselle suunnitellaan ylläpitäjän roolia. Sisällöllisesti Empatiapakkauksesta vastaisivat Opetushallitus sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos yhdessä. Opetushallituksen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen visio on, että Empatiapakkaus.fi-sivuston sisältöä laajennetaan verkossa tapahtuvasta kiusaamisesta koskemaan lasten ja nuorten digihyvinvointia ja -turvallisuutta kokonaisuudessaan. Uuden sisällön tuotantoon ja yhteiskehittelyyn on tarkoitus kutsua mukaan eri viranomaistahoja, järjestöjä, yrityksiä, opettajia, vanhempia, lapsia ja nuoria. Tutkimuksellisesta näkökulmasta mukana rahoittamassa on Itla. Valmistelutilanne on esitelty opetusministeri Li Anderssonille sekä tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikolle 1.10.2020. Empatiapakkaus-sivusto: <https://empatiapakkaus.fi/>.

5.11.2020 vietetään ensimmäistä UNESCO:n kiusaamisen vastaista teemapäivää.

Asiantuntijat: Lakimies Laura Francke ja opetusneuvos Kristiina Laitinen

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun ja merkitsi asian tiedoksi.

11. PÄÄJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Pääjohtaja Olli-Pekka Heinosen katsaus sisälsi seuraavia ajankohtaisia asioita:

- Opetushallituksen rooli ja toiminta koronavirustilanteessa, mukaan lukien Opetushallituksen poikkeusolojen tiimien puhelinhaastattelujen jatkotoimet ja tilannekuva sidosryhmäyhteistyöstä sekä Opetushallituksen VMBaro-työilmapiirikyselyn tulokset 2020
- Katsaus kansalliseen ja kansainväliseen koronatilanteeseen
- Katsaus kansainvälisiin asioihin
- Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisen vuosia 2020-2023 koskevan tulossopimuksen päivitys ja taloustilanne
- Tietoturva
- Tietopalvelut-yksikön tuottama tietopaketti ajankohtaisista tutkimuksista, selvityksistä ja raporteista
- Johtokunnan 3.12. kokoukseen valmisteltavia asioita

Esitys: Johtokunta merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi katsauksen pohjalta keskustelun ja merkitsi katsauksen tiedoksi.

12. MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Johtokunnan kohdassa 13 aiemmin sovittujen kokousten lisäksi ehdotetaan sekä kevät- että syyskaudelle 2021 yhtä lisäkokousta, jossa johtokunnalla on mahdollisuus syvällisempään keskusteluun kulloinkin ajankohtaisesta teemasta. Kokousten ajankohdiksi ehdotetaan torstaita 4.3. klo 8.00-10.00 ja torstaita 23.9. klo 8.00-10.00.

Esitys: Johtokunta keskustelee ehdotuksesta kahdesta lisäkokouksesta ja sopii niiden ajankohdista.

Päätös: Johtokunta päätti pitää kaksi lisäkokousta esityksen mukaisesti 4.3. klo 8.00-10.00 ja 23.9. klo 8.00-10.00.

13. JOHTOKUNNAN SEURAAVAT KOKOUKSET

Johtokunta on sopinut seuraavat kokoukset torstaisin klo 8.00-10.00 seuraavasti:

- syyskausi 2020: 3.12.
- kevätkausi 2021: 4.2., 25.2. (tilinpäätös), 8.4., 6.5. ja 3.6.
- syyskausi 2021: 9.9., 7.10., 4.11. ja 2.12.

Esitys: Johtokunta toteaa seuraavan kokouksen ajankohdan ja sopii lukuvuoden 2020-2021 päättymisen huomioimisesta 3.6. klo 17.00 järjestettävässä johtokunnan tilaisuudessa.

Päätös: Esityksen mukaan.

14. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.54.

Eeva-Johanna Eloranta
Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä
Johtokunnan sihteeri